Η Γαλλία φλέγεται – Μάρτης του 2023

Είναι μια επίθεση που την περιμέναμε, όλος ο κόσμος το ήξερε ότι ο Μακρόν θα το φέρει. Δεν είναι απλά αύξηση του ορίου συντάξεων από τα 62 στα 64, αυτό είναι βέβαια συμβολικό, πρόκειται για ιδιωτικοποίηση του συνταξιοδοτικού όπου η σύνταξη θα εξαρτάται από την εταιρεία που δουλεύει. Ήδη το 25% των πιο φτωχών δεν καταφέρνει να πάρει ποτέ σύνταξη, και ο περισσότερος κόσμος παίρνει μειωμένες συντάξεις 600-700 ευρώ που είναι τίποτα στη Γαλλία (από το κανονικό 1200-1300 το οποίο θα είναι σχεδόν αδύνατον να επιτευχθεί αν πρέπει κανείς να δουλεύει συνεχόμενα χωρίς διακοπές λόγω ανεργίας, στη ζωή του.

Κάπως έτσι άρχισε η αντίδραση από τα συνδικάτα που ακόμα και αυτά που είναι συνδεδεμένα με το Σοσιαλιστικό Κόμμα από όπου προέρχεται ο Μακρόν δεν καταφέρνουν πλέον να μιλήσουν μαζί του, ο «Βασιλιάς» έτσι όπως τον αναφέρει εδώ ο κόσμος έχει σπάσει όλες τις σχέσεις με αυτόν τον κόσμο. Τα μεγαλύτερα από αυτά CGT, CFDT, FSU, CGC-UGC, Solidaires βγάζουν από τις 7 Μαρτίου κοινές αποφάσεις για συνεχόμενες απεργίες. Ξέραμε ότι θα αντιδράσουν, ξέραμε ότι θα είναι δύσκολο να το περάσει ο Μακρόν, αυτό που δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε είναι ότι επί τις 7 τελευταίες μέρες η πόλη θα κατοικηθεί κανονικά από ανθρώπους οι οποίοι ήταν σαν φυλακισμένοι στα σπίτια τους και εξεγέρθηκαν από αυτή τη φυλακή.

Από τις 7 Μαρτίου λοιπόν είδαμε να κατεβαίνουν στο δρόμο οι πάντες. Φάνηκε εξ αρχής πως δεν ήτανε απλώς μια απεργία με την συνηθισμένη συνδικαλιστική έννοια στη Γαλλία. Φοιτητά τα οποία για πάρα πολύ καιρό τρώνε τεράστια καταστολή από το τέρμα ιεραρχικό και ανταγωνιστικό γαλλικό πανεπιστήμιο, φεμινιστικές συλλογικότητες, εργαζόμενοι σε οτιδήποτε τομέα μπορεί να φανταστεί κανείς, εργάτες καθαριότητας, σεξεργάτριες, πυροσβέστες, νοσοκόμες, ντελιβεράδες, οι χωρίς χαρτιά,

οικογένειες με τα παιδιά τους, μεγάλα μπλοκ στις πορείες από κούρδισες μετανάστριες με χορό και μουσική, με αντάρτικα τραγούδια, άνθρωποι από όλες τις ηλικίες, πάρα πολλοί Έλληνες που δεν μπορούσαμε να φανταστούμε ότι υπάρχουν τόσοι στο Παρίσι, όλα τα συνδικάτα με τα χρώματά τους και τα αμάξια που μπαίνουν μπροστά στις πορείες, τα μπλακ μπλοκ διστακτικά μπροστά μπροστά δεν πετούσαν ούτε πετρούλα.

Στις 8 Μάρτη λίγο πιο ήρεμα λιγότερη καταστολή αλλά μια πορεία – Λαός, απέραντη, με φεμινιστικά και LGBTQ μπλοκ. Όλες οι «φυλές», όλα τα χρώματα. Ασταμάτητη βροχή κόβει κάπως τη πορεία, αλλά ο περισσότερος κόσμος μένει μέσα, γίνεται πιο πολύχρωμη γιατί οι πιο παριζιάνες ξέραν τον καιρό, τον ψάξανε, είχαν βγάλει πολύχρωμες ομπρέλες. Μια τεράστια ομπρελοπορεία με έντονα συνθήματα, ένας ασφαλής δρόμος εκεί που συνήθως επικρατεί μια κεκαλυμμένη μάτσο πόλη. Τα καφέ τριγύρω που συνήθως είναι γεμάτα με κόσμο από τη δουλειά, γεμίζουν με πανκιά, με ροζοκοκκινομπλέ μαλλιά, κορίτσια με μπούργκες και μέικαπ από κάποιο πολύ φουτουριστικό μέλλον, γαλλίδες φινετσάτες και θυμωμένες, γεροδεμένες καθαρίστριες, ομάδες γυναικών από διάφορες αφρικανικές χώρες, κάποιες θηλυκότητες γυμνές κράζουν τα γκαρσόνια, οι μαγαζάτορες δεν ξέρουν τι να κάνουν. Σιωπούν και κάνουν τη δουλειά τους. Κοπέλες από διάφορα συνδικάτα μοιράζουν καλέσματα για φεμινιστικές πορείες. Ο νόμος για το συνταξιοδοτικό θίγει πρώτα και απ’ όλα αυτές.

Στη Γαλλία καταλήψεις σε εργοστάσια, πυρηνικά εργοστάσια, διυλιστήρια, λιμάνια, αποθήκες

Ήταν η αρχή αυτή ένα μεγάλο αναθάρρεμα με 500.000 κόσμο Παρίσι και πολύ μεγάλες πορείες σε όλη τη χώρα. Η καταστολή εκεί, η γαλλική αστυνομία δρα σαν τις λεγεώνες χωρίς υπερβολή, κάμερες υπάρχουν παντού, παίρνουν εντολή από κεντρικά σημεία παρακολούθησης εντοπίζουν έναν διαδηλωτή που θεωρείται επικίνδυνος και ορμάνε πάνω του κυριολεκτικά 40 μπάτσοι για να τον ακινητοποιήσουν. Αυτό κάνανε συνέχεια τις πρώτες μέρες. Το κατάφερναν αυτό ακόμα και με βουλεβάρτα τεράστια γεμάτα από

δεκάδες χιλιάδες, γιατί αυτές οι ομάδες που το κάνουν έχουν εκπαιδευτεί σε πόλεμο.

Με τις μεγάλες πορείες να συνεχίζονται, όλα άλλαξαν στις 15 Μαρτίου. Ο Μακρόν κατάλαβε ότι το πολλοί βουλευτές του συντηρητικού Rennaissance κόμματος στα δεξιά του δεν θα αφήσουν να περάσει το νομοσχέδιο στη Βουλή και ο Μακρόν το επέβαλε χωρίς ψηφοφορία με το άρθρο 49.3 – το έχει ξαναχρησιμοποιήσει – κάτι σαν τις ΠΝΠ στην Ελλάδα. Τη ίδια μέρα στη Place de la Concorde κάλεσμα σε «απαγορευμένη» πορεία από χύμα κόσμο, από συνδικαλιστές, περικυκλώνεται με ατσαλένια τείχη και κλούβες, χωρίς καμία φυσική διέξοδο. Αυτό εδώ λέγεται «nasse» και απαγορεύεται στη Γαλλία. Είναι αποικιοκρατικό «έθιμο». Η κατάσταση ξεφεύγει ο κόσμος γίνεται βίαιος, σπάνε το πλακόστρωτο του δρόμου της πλατείας, κάνουν παντού οδοφράγματα με τις λαμαρίνες για τα έργα των ολυμπιακών αγώνων, γίνονται πολλές συλλήψεις. Η αστυνομία δρα ακόμα μεθοδικά όπως και τις προηγούμενες μέρες.

Την επόμενη στις 16 έχουν αλλάξει όλα. Υπάρχουν πολλά καλέσματα παντού, δεν καταλαβαίνουμε τίποτα, πως θα πετύχει αυτό. Με το που βραδιάζει στο 13^{ο} διαμέρισμα χωρίς να υπάρχει κάλεσμα κόσμος περπατάει στη μέση των λεωφόρων και σταματάει τη κυκλοφορία, φωνάζουν ότι θα πάρουν το κεφάλι του Μακρόν, καίνε ότι σκουπίδια βρουν. Το 13ο κάτω από το place d’Italie έχει πάρα πολλές κοινωνικές κατοικίες και εκεί ενώθηκε η γειτονιά με ανθρώπους που έρχονταν από παντού. Τα κάνανε όλα λαμπόγιαλο ! Μια άλλη πορεία από place d’italie ενώνεται με τα νότια του 13ου.

Πολύ περίεργη αίσθηση. Δεν ήτανε ακριβώς ότι βγήκαν να κάνουν αυτό. Δεν μπορούσαν αλλιώς, ήθελαν απλώς να είναι έξω στο δρόμο και να φωνάζουν συνθήματα όχι γιατί έχει απλά κάποια πορεία την οποία και ακολουθούν, αλλά γιατί απλώς η αστυνομία δεν τους αφήνει να είναι έξω στο δρόμο. «Παρίσι ξεσηκώσου!», φωνάζουν. Ένας 70αρης Γάλλος προχωράει μόνος του και βάζει φωτιά σε όλα τα συσσωρευμένα σκουπίδια που βλέπει, σπάει

ζαρντινιέρες δρόμου, κάτι Ασιάτες από το China town στο 13ο τον ακολουθούν. Τριγύρω κλειστά όλα τα μετρό. Η γειτονιά κάνει αυθόρμητες μικρές πορείες παντού. Στα νότια του 13ου στα όρια με τα προάστεια ο κόσμος μπλοκάρει τα τραμ που λειτουργούν ακόμα, καίνε τις στάσεις του τραμ, συγκεντρώνονται έξω από τα κατειλημμένες μονάδες των εργατών καθαριότητας. Η αστυνομία ακολουθεί παντού. Ο κόσμος τρέχει δεν τους νοιάζει να αντιπαρατεθούν, κάνουν κύκλους σε όλη τη περιοχή. Πορείες συνενώνονται και σπάνε συνέχεια, συνθήματα παντού στους τοίχους, ειδικά στις εταιρείες ακινήτων που μοστράρουν στις βιτρίνες τους διαμερίσματα 25 τετραγωνικών για αγορά με 1 εκατομμύριο ευρώ. Επί 5 ώρες συνέχεια τρέξιμο, συνθήματα, σε ομάδες των δέκα, των εκατό, των χιλίων, αναλόγως του αν καταφέρνουν να συγκροτηθούν λόγω των επιθέσεων από την αστυνομία.

Οι πορείες σπάνε λίγο και ο κόσμος φεύγει από το 13ο και πάει στη Βαστίλη με μετρό και στη περιοχή γύρω από το μετρό Opera. Στη Βαστίλη άλλη μια nasse κρατάει τον κόσμο κλεισμένο χωρίς να μπορεί να φύγει. Η αστυνομία θέλει να στείλει τον κόσμο στα σπίτια του, να τον κουράσει. Δεν τα καταφέρνει. Στο Opera χαμός. Παντού στη περιοχή σε όλα τα δρομάκια άπειρος κόσμος στο δρόμο περπατάει και φωνάζει «Παρίσι ξεσηκώσου !, μην κοιμάσαι !» 12 η ώρα το βράδυ, μέχρι τις 3 το πρωί το σκηνικό της περιοχής έχει γίνει αγνώριστο. Παντού οδοφράγματα για να μην περνάνε οι κλούβες, όλα με τις λαμαρίνες από τα έργα των επερχόμενων Ολυμπιακών αγώνων. Ο κόσμος τραγουδάει «Είμαστε εδώ, ακόμα κι αν ο Μακρόν δεν το θέλει, εμείς είμαστε εδώ !» μπακάληδες και μινιμάρκετ που πολύ συχνά είναι Αιγύπτιοι, μαροκινοί, αλγερινοί κτλ, που είναι ανοιχτά μέχρι αργά τους κερνάνε φαγητά, μπύρες, οτιδήποτε. Στα στενά η αστυνομία περνά με τους αντίστοιχους ΔΙΑΣ. Και πάλι τρέξιμο.

Την επόμενη από το πρωί μικρές συγκεντρώσεις παντού μικρές πορείες στα πεζοδρόμια ανάμεσα σε κόσμο που πάει στη δουλειά. Κορναρίσματα στο δρόμο για τον κόσμο που διαδηλώνει. Συνδικάτα

κλείνουν τις οδικές αρτηρίες προς το Παρίσι. Φρακάρουν όλοι οι προαστιακοί δρόμοι. Σκουπιδιάρικα βγαίνουν και αδειάζουν σκουπίδια στις πλούσιες περιοχές. Σε 5 πόλεις της Γαλλίας γίνονται επιχειρήσεις «νέκρωσης πόλεων», φράσσονται από τα συνδικάτα όλες οι είσοδοι προς τις πόλεις. Δεν μπαίνει τίποτα δεν βγάνει τίποτα. Σε ένα βίντεο μια κυρία 60-70 χρονών σε καροτσάκι και μαζί με 5-6 συνδικαλίστριες κάθεται με το καροτσάκι πάνω στις ράγες τρένου μπροστά από ένα τούνελ για να μην περάσει όποιο τρένο έρθει.

Ο αγώνας των εργατών καθαριότητας είναι συμβολικός. Δεν φαίνονται ποτέ. Πάντα σχεδόν άντρες μαύροι ή «Άραβες» από τα προάστεια, πάντα μου έκανε εντύπωση γιατί όταν τους έβλεπα να αδειάζουν τα σκουπίδια από τα σπίτια στο δρόμο για δουλειά βρίζανε τους κατοίκους. Λένε: δεν μπορείτε να ξεχωρίσετε καν που πάει η ανακύκλωση και που τα σκουπίδια, οι κάτοικοι του Παρισιού είναι σνομπ και μαλάκες», «είμαστε αόρατοι» λέγανε. «Τώρα φαινόμαστε παντού». Κάθε βράδυ καίγονται από τον κόσμο τα σκουπίδια που συσσωρεύονται από τους διαδηλωτές. Η δήμαρχος Anne Hidalgo λέει ότι στηρίζει την απεργία τους αλλά στα μουλωχτά στέλνει τις ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φαντάρους για να τα μαζέψουν. Ένας από τους «σκουπιδιάρηδες» μας λέει έξω από το εργοστάσιο επεξεργασίας σκουπιδιών στο 13^{ο} διαμέρισμα στις 21 Μαρτίου το μεσημέρι: Είναι πολύ καλό που έχουμε 1000 φοιτητά απέξω αυτή τη στιγμή. Κρατάνε τους μπάτσους απασχολημένους. Οι μπάτσοι δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα παντού. Σήμερα έγινε επίταξη κάποιων από εμάς, είναι πάρα πολύ εκνευρισμένοι που πρέπει να μαζεύουν τα σκουπίδια. Για αυτό το βράδυ πάμε και τα ξανά αδειάζουμε.» Απέξω από το εργοστάσιο ό,τι αμάξι περνάει κορνάρει στη στήριξη των απεργών, των φοιτητών. Δέκα κλούβες βαν λίγο αρκετά πιο κάτω υπενθυμίζουν στον κόσμο ότι παρακολουθείται. Αρχίζει μια παράνομη πορεία φοιτητών, με καλέσματα από πολιτικές οργανώσεις της εξ. Κοιν.Αριστεράς.

Στις πλούσιες περιοχές ο κόσμος ενοχλείται, λέει πως δεν γίνεται να μυρίζει έτσι η πόλη. Η αλήθεια είναι πως το Παρίσι

μύριζε και πριν, και χειρότερα. Μούχλα, υγρασία, ποντίκια παντού. Χειρότερα γιατί η τέχνη της πολεοδομίας εδώ είναι να ομορφαίνει τα πάντα. Μέσα τα σπίτια είναι σάπια, οι δημόσιοι χώροι για να κάθεσαι συγκεκριμένες ώρες, πέτρες και στενά παγκάκια για να μην κοιμούνται οι 300.000 άστεγοι του Παρισιού δίπλα στις όμορφες πλατείες, ό,τι κατώφλι υπάρχει έχει κλειστεί με κάγκελα. Μόνο το καλοκαίρι αλλάζει αυτό. Συνήθως μετανάστες οικειοποιούνται παρτέρια πεζούλια που είναι φτιαγμένα ακριβώς για να μην μπορείς να αράξεις.

Από τις 18 και μετά αρχίζουν και μπαίνουν μέσα στην απεργία καθηγητές πανεπιστημίων και μαζικότατα τα φοιτητά. 400 λύκεια και 80 πανεπιστήμια κατειλημμένα.

Οι πορείες συνεχίζονται αντίστοιχα έτσι σε πάρα πολλές πόλεις Nantes, Rennes, Caen, Lyon (τρομερές συγκρούσεις), Μασσαλία (το αντιφα μπλοκ της Μασσαλίας είναι τεράστιο και αξιοζήλευτο). Τη Κυριακή 18 είχε έτσι κι αλλιώς διοργανώσει καρναβάλι. Ο δήμος το απαγορεύει, το καρναβάλι γίνεται έτσι κι αλλιώς, αλλά πνίγεται στα χημικά.

Έτσι μέχρι και σήμερα. Υπάρχει ένα μεγάλο άγχος για το αν θα συνεχίσει όλο αυτό. Ο κόσμος δεν μπορεί αλλιώς, έτσι φαίνεται. Πιθανότατα είναι παροδικό. Ωστόσο αυτή τη στιγμή νιώθουμε ότι όλα είναι δυνατά με την έννοια ότι μπορούμε να σκεφτόμαστε ότι μπορεί να υπάρξει κάποια προοπτική. Τώρα όλα είναι στη θέση τους. Η πραγματικότητα είναι η διαδήλωση, οι άνθρωποι που βλέπω στις πορείες κατοικούν τη πόλη εκτός του κανονικού τυποποιημένου βασανιστηρίου, η εξαίρεση είναι η δουλειά. Πολύς κόσμος δουλεύει ασφαλώς. Αλλά πολύς κόσμος το αντιλαμβάνεται σαν εξαίρεση από κάτι άλλο στο οποίο θέλει να συμμετάσχει.

Εχθές διαψευστήκαν οι φόβοι. 800.000 στο Παρίσι. Όλη η εβδομάδα έχτισε τη χθεσινή πορεία. Τόσο κόσμο δεν έχω ξαναδεί ποτέ ούτε ξέρω αν θα ξαναδώ στη ζωή μου. Η αλήθεια είναι ότι δεν κατάλαβα πολλά από τη πορεία. Είχε τόσο κόσμο που δεν μπορούσα να καταλάβω τι γίνεται. Πορεία από τη Βαστίλη στη πλατεία της République και από εκεί στο Opéra. Παράλληλες

μικρότερες πορείες παντού τριγύρω. Κλειστές λεωφόροι με 100 κλούβες-βαν της αστυνομίας και αμέτρητοι μπάτσοι. Έγιναν πάρα πολλά. Το πλήθος έσπασε τράπεζες και πολυεθνικές που συνήθως είναι φυλαγμένες, κόσμος στα μπαλκόνια χαιρετάει και ρίχνει βεγγαλικά. Στη Bordeaux κάψανε το δημαρχείο, κόσμος πέταξε σκουπίδια μέσα στα σπίτια βουλευτών, κάηκε αστυνομικό τμήμα στη Lyon. Στις πιο μπουρζουά πόλεις δηλαδή, που είναι οι «όμορφες πόλεις». Η Μασσαλία που είναι και λιμάνι είχε πρόσφατα 200.000 κόσμο σε πορείες.

Στο Παρίσι μέσα στο πλήθος όλοι οι πιθανοί τρόποι να διαδηλώσει κανείς. Μαχητικά, με πλακάτ, με αυτοσχέδιες κούκλες, συνθήματα με λογοπαίγνια, αυτοσχέδια φέρετρα, γελοιογραφίες του Μακρόν, κόσμος με ομπρέλες και λέιζερ για να τυφλώνουν την αστυνομία, μουσική, ένα φοιτητικό μπλοκ απέραντο, τα συνδικάτα επίσης, η πορεία είχε ουσιαστικά το μέγεθος της διαδρομής της. Δεν υπάρχει τέλος ούτε αρχή.

Ευχόμαστε να συνεχίσει, σήμερα υπάρχουν πάλι καλέσματα. Όλα είναι δυνατά αλλά και πιθανότατα να είναι παροδικό. Κάθε μέρα που κατεβαίνει κανείς αξίζει. Κόσμος από την Ελλάδα μας λένε ότι θέλουν να έρθουν μόνο γι’ αυτό. Έλληνες, από άλλες χώρες το ίδιο. Τρεισήμισι εκατομμύρια σε όλη τη Γαλλία στους δρόμους. Δεν είναι Μάϊος του 68 δεν είναι κίτρινα γιλέκα. Είναι κάτι καινούριο, διαφορετικό, δεν είχε σημασία αν είναι μεγαλύτερο η μικρότερο. Ήταν όμως τόσο απρόσμενο που συνέβαινε μπροστά μας και δεν το είχαμε πάρει χαμπάρι ή πιστέψει μέχρι πριν μια εβδομάδα.

Ο Μακρόν ετοιμάζει ολομέτωπη επίθεση. Επιτάξεις εργαζομένων στα διυλιστήριά της TOTAL. Θέλει να αποτρέψει την έλλειψη καυσίμων στη χώρα πάση θυσία και να λυγίσει τη CGT που παραδοσιακά είναι πιο αριστερό συνδικάτο (1 εκατομμύριο μέλη) με όλα τα προβλήματα που έχει αυτό. Αν το καταφέρει η CFDT το επόμενο μεγαλύτερο συνδικάτο θα κάνει αυτό που έκανε πάντα: θα αρχίσει να διαπραγματεύεται μόνο για τον εαυτό του, κάποιες παραχωρήσεις στην μετά μεταρρύθμισης εποχή. Οι αστυνομικές δυνάμεις στη χώρα, επί μια βδομάδα στο πόδι δεν μπορούν πια να

τρέχουν. Ο Μακρόν ετοιμάζει νέα σώματα για την αστυνομία. Υπάρχει η ανάγκη να γίνουν οι κατειλημμένοι χώροι απεργίας κέντρα αντίστασης, πέρα από τη δράση στο δρόμο. Θα είναι κρίσιμο αυτό, στο επόμενο διάστημα.

Μια σημείωση. Το συνδικάτο της Sud Solidaires Rail (σιδηροδρομικοί), μας έκανε τη τιμή να μπει μπροστά σε μια από της πορείες το πανό μας για τη δολοφονία στα Τέμπη, μας συγκίνησαν, είχαν χάσει κόσμο σε άλλο « ατύχημα» το 2013. Είχαν ήδη βγάλει ανακοίνωση για τη τα Τέμπη πριν μιλήσουμε μαζί τους. Τους είπαμε τα συνθήματα που θα γράφαμε στο πανό, είχαν σκεφτεί ακριβώς τα ίδια…

Παρίσι, 24 Μάρτη 2023

Φ.Κ.

"Ο σύντροφος Φ.Κ. (ο ίδιος λέει ότι δεν έχει σημασία το όνομά του, γιατί αυτά που γράφει ανήκουν στη συλλογική μνήμη) που ζει στο Παρίσι, μοιράζεται μαζί μας στιγμές, εικόνες, πραγματικότητες, αισθήσεις και αισθήματα από τους δρόμους της Γαλλίας που φλέγεται."